

SKIEN KOMMUNE

Årsplan 2025 - 2026

Ballestad barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og «*Sammen om målene*», *Temaplan for kommunalområdet Oppvekst*. Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmål og hovedområder i Temaplan for Oppvekst, «*Sammen om målene*».

Hovedmål

- De ulike enhetene i Oppvekst samhandler slik at alle gravide, barn, unge og deres familier får rett hjelp på rett sted til rett tid.
- Barn og unge er trygge og vokser opp som robuste individer.
- Alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring.
- Vi skal arbeide for at alle unge fullfører videregående skole.

Temaplanen er delt inn i hovedområdene fremtidens læring, inkludering og deltakelse og individuell opplæring og inkluderende praksis.

Gjennom tiltaksbeskrivelsene videre i årsplanen vises det hvordan personalet tilrettelegger for dette arbeidet i praksis.

Ballestad barnehage:

Ballestad barnehage er en barnehage med lange tradisjoner. Bygget vi er i nå er fra 1994. Opprinnelig var Ballestad barnehage i lokalene til gamle Ballestad skole. Skolen brant ned i 1992, og barnehagen ble da nyoppført i lokalene vi har i dag. Vi ligger i et område med mye jordbruk og dyrehold. I tillegg har vi flotte turmuligheter i nærmiljøet. Bl.a. skog, lekeplasser og en fantastisk flott akebakke vinterstid. Det er gode bussforbindelser rett på utsiden av barnehagen, noe vi vil benytte oss av.

Barnehagen er en to avdelingsbarnehage.

For barnehageåret 2025/2026 består personalet av 9 årsverk, fordelt på 10 ansatte, inkludert styrer. Vi oppfyller bemannings- og pedagognormen. Disse er fordelt på styrer, pedagogiske ledere, barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere, assistenter og lærling. Av disse er det 3 menn og 8 damer.

For barnehageåret 2025/2026 har vi til sammen 38 barn fordelt på to avdelinger. For barnehageåret 2025/2026 ser avdelingene slik ut:

- Vest:
 - 7 barn født 2020
 - 12 barn født 2021
 - 4 barn født 2022

- Øst:
 - 5 barn født 2022
 - 5 barn født 2023
 - 5 barn født 2024

Visjonen vår:

Der lek, relasjoner og undring gror.

Visjonen bygger på et positivt menneskesyn der vi setter fokus på vennskap og de gode relasjonene. Vi vil jobbe kontinuerlig med betydningen av den gode, aktive og sensitive ansatte i barnehagen for å fremme barns utvikling og trivsel. Barnehagen jobber for at barna skal oppleve det meningsfullt å være i barnehagen og at de føler tilhørighet, samt at de opplever mestring i hverdagen.

Leken har egenverdi, og er betydningsfull for de ulike utviklingsområdene. I tillegg er den en del av barnas kultur.

Vi er opptatt av det vitebegjærlige barnet, og vil tilrettelegge for små og store oppdagelser i hverdagen.

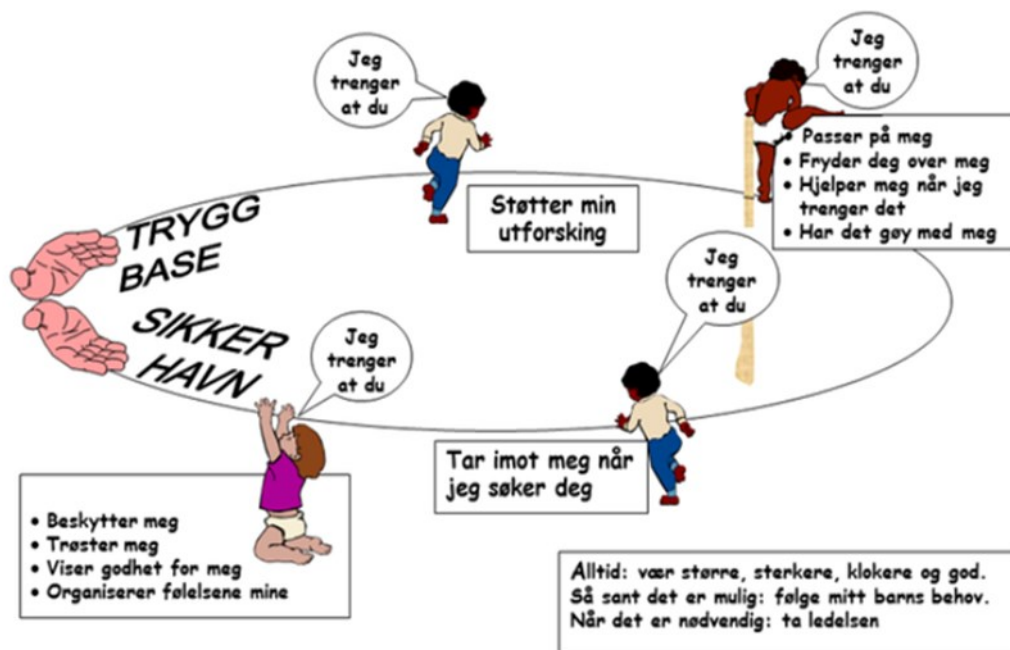
Det er ikke bare undring som gror i Ballestad barnehage her har vi også fokus på bærekraftig utvikling fra frø til bord. Vi er opptatt av at barna skal se det spire og gro og være deltakende i hele prosessen.

I Ballestad barnehage vil vi ha søkelys på **lek, relasjoner og språk**.

- **Lek** har egenverdi, og er fundamentet i barndommen. **Lek** har ikke noe mål utover seg selv, lek er noe vi gjør. **Lek** er en demokratisk rettighet i barnekonvensjon. FN definerer lek som: *enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barnet selv*. **Lek** representerer forlystelse, moro og fornøyelse for barnet, og gir følelse av å skape, gir livslust, glede og velvære. Videre bidrar den positivt til den psykiske helsen. Leken er med på å utvikle den sosiale kompetansen, språket, motorikken, det kognitive og det kreative.
- Gode **relasjoner** er byggeklossene for å skape trygghet og positive leke- og læringssituasjoner. Barn må oppleve trygghet og omsorg for å utvikle seg.
- **Språket** er av stor betydning både for sosial-, emosjonell- og intellektuell utvikling. Barn utvikler språket sitt gjennom leken og i hverdagssituasjoner hvor barn og ansatte samspiller og bruker språket sammen. I tillegg til at personalet i barnehagen er bevisst på muligheter for språkstimulering i hverdagssituasjoner, vil systematisk arbeid med språk kunne bidra til engasjement, fellesskap og språkutvikling hos barna.

I vårt arbeid bruker vi trygghetssirkelen som et verktøy, se modell under.

Trygghets sirkelen.

Kort fortalt beskriver trygghetssirkelen hvordan vi er den trygge basen for barna. Barnet er helt avhengig av en trygg base som består av trygge voksne og trygge relasjoner, for å utvikle seg og trives.

Barnet som blir møtt av voksne som sier; «jeg ser at du er sint, og jeg kan godt forstå at du synes dette er vanskelig», får både hjelp til å gjenkjenne følelsene sine, samtidig som den voksne anerkjenner at barnet gir uttrykk for sine følelser.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeid for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barnehagen vektlegger et positivt møte med barna i bringesituasjonen. Alle barn skal bli møtt av en ansatt når de kommer til barnehagen slik at det skjer en trygg overgang.
- Barnehagen vektlegger å fortelle noe fra dagen i hentesituasjonen.
- Personalet er til stede der barna er og ser det unike i hvert enkelt barn.
- Barna gir ulike verktøy for selv å vise empati og nestekjærlighet bl.a. ved at de mottar trøst og lærer å gi trøst.

- Personalet er lydhøre ovenfor barnas behov for fysiske omsorg som hvile og ro.

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet tilrettelegger for lek både innen- og utendørs ved å inspirere, støtte, utvikle og verne om leken. De voksne tar initiativ til lek og aktivitet slik at alle kommer inn i leken.
- Personalet legger vekt på barnas indre motivasjon til lek, er spontane, undrende og tilstedeværende i leken.
- Personalet bruker lek som et middel for læring av bl.a. språk. Her kan det f.eks. tilføres nye ord/uttrykk som barna lærer.
- Personalet bruker leken som et middel til å bygge gode relasjoner, barn-barn og barn-voksen. Fremmer et inkluderende miljø.
- Barnehagen tilrettelegger for at barna skal få felles lekepreferanser, f.eks. ha felles temaer, felles aktiviteter.
- Barna deles inn i mindre grupper for å skape oversikt, struktur og trygghet. Grupper bidrar til gode rammer for leken. Gruppene blir delt ut ifra ulike behov: alder, funksjonsnivå og barnas egner ønsker/interesser.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barna får støtte til nye utfordringer i forhold til sin alder og modningsnivå slik at progresjon finner sted.
- Vi jobber systematisk med å oppøve barnets sosiale kompetanse i de daglige rutinesituasjonene og i ulike aktiviteter (se under).
- Vi tilbyr lekemateriale som er tilpasset barnets alder, utvikling og interesse.
- Personalet legger til rette for selvstendighetstrening i påkledning, toaletttrutiner og måltid i samarbeid med hjemmet.
- Personalet støtter og beriker barna i deres utforskning, mestringsopplevelser, og læringslyst.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet møter barna ut ifra et felles menneske- og verdisyn, ved å møte og støtte barn som aktive deltakere og likeverdige individer.
- Barna får kjennskap med ulike levesett, kulturer og etnisitet.
- Personalet møter barna på deres undringer, og undrer seg/filosofiserer sammen med dem.
- Vi markerer FN dagen og Samefolkets dag, samt andre viktige merkedager.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i et positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet har lekegrupper både ut fra alder, sammensetting og vennskap.
- Personalet jobber med å skape gode relasjoner mellom barn – voksne og barn – barn.
- Personalet jobber med å sette ord på ulike følelser.
- Personalet leser ulike bøker som omhandler vennskap.
- Personalet skaper felles lekereferanser ved å ha felles opplevelser, f.eks. ha et tema og lese bøker.

Den sosiale kompetansen er noe av den viktigste læringen barna får med seg til skolestart, da den danner grunnlaget for barns evne til å danne vennskap og føle fellesskap med andre.

Sosial kompetanse er nødvendig for å inngå i positive relasjoner med andre, og en forutsetning for å fungere godt sammen. Dette omhandler følgende:

Empati og rolletaking	Innlevelse i andres følelser og forståelse for andres tanker og handlinger (å bry seg og ha forståelse for andre).
Prososiale holdninger og handlinger	Fellesskapsverdier og positive handlinger som: ➤ å hjelpe ➤ å dele ➤ å samarbeide ➤ ha respekt for at vi er ulike ➤ oppmuntre andre ➤ inkludere
Selvkontroll	➤ å vente på tur ➤ å inngå kompromisser i konfliktsituasjoner og i lek ➤ å samarbeide med andre ➤ å utsette egne behov ➤ regulere følelser
Selvhevdelse	Hvordan man kan hevde seg selv og egne meninger på en positiv måte. ➤ å tørre og stå imot gruppepress ➤ å bli med på lek og samtaler som allerede er i gang ➤ å ha tro på seg selv – «jeg kan» ➤ håndtere/tåle motstand
Lek, glede og humor	Barna skal ha gode lekemuligheter både ute og inne og de skal oppleve glede og begeistring ved ulike hendelser i barnehagen. Humor skal ha plass i både lek, samtaler og aktiviteter.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi hjelper barna til å lære seg å sette grenser for sin egen kropp og respektere andres grenser. Barna lærer å si «stopp» og «nei» både med tale og tegn.

- Personalet støtter, veileder og hjelper barna til å sette ord på og regulere egne følelser, for å skape robuste barn som kan håndtere motgang.
- Personalet legger til rette for varierte aktiviteter, både inne og ute i barnehagen, slik at barn får mulighet til allsidig bevegelse, mestring og ro og hvile.
- Vi har barnesamtaler i grupper og med enkeltbarn om ulike følelser og opplevelser. Samt at vi snakker om «vonde og gode berøringer» og om «gode og vonde/dumme hemmeligheter» for å avdekke vold og seksuelle overgrep.
- Vi markerer verdensdagen for psykisk helse i oktober.
- Vi har fokus på matlaging og måltider. Her bruker vi selvdyrkede grønnsaker, vi har grøt en dag i uka, restene av grøt brukes til å bake rundstykker/brød og vi har et varmt måltid i uka. Ofte er de varme måltidene vegetarisk.
- Barnehagen har en egen plan for trafiksikkerhet. Barn har rett på en trygg og god oppvekst hvor trafiksikkerhet inngår. Trafiksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemønstre for den oppvoksende generasjon.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet er lydhøre og sensitive overfor barnas språklige, kroppslige og følelsesmessige uttrykk. Personalet lytter, ser, bekrefter, trøster, gleder seg sammen med hvert enkelt barn.
- Barna blir tatt med i planlegging og evaluering i forhold til aktiviteter, tema og turer.
- Barna får erfaringer med at deres stemme er viktig i fellesskapet, samtidig som vi lever i et demokratisk samfunn der vi må gi og ta.
- Personalet observerer og legger til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser, behov og modning.
- Leker, bøker og materiell er tilgjengelig for barna slik at de selv kan velge aktivitet

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger til rette for hverdagssamtaler med enkeltbarn og i grupper.
- Barna får anledning til å uttrykke seg, undre seg og reflektere sammen med barn og voksen.
- Personalet anvender språket bevisst som språkmodeller ved at de setter ord på hendelser, følelser og objekter.
- Personalet legger til rette for et språklig mangfold.
- Barn som strever med språket, får ekstra oppfølging.
- Personalet bruker høytlesning daglig for å gi felles opplevelse som utgangspunkt til innhold i videre lek, og for senere lese og skrivekompetanse.
- Dagtavle anvendes som visuell støtte dersom det er behov for det.
- Begge avdelingen har ett monter der det settes objekter som gjenspeiler tema vi jobber med.
- Vi har Snakkepakka som blir brukt inn mot språktrening, samt andre språkkofferter.

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Fagområdene opptrer gjennom temaopplegget. Alle fagområdene knyttes opp både i organiserte og spontane aktiviteter.
- Barna møter alle fagområdene både innendørs og utendørs i barnehagehverdagen.
- Personalet tilrettelegger for progresjon i møte med fagområdene.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- I besøks-uka på forsommeren avholdes det en oppstarts samtale med nye foreldre/foresatte.

- Det tilbys to foreldresamtaler hvert år med søkelys på barnets utvikling, trivsel og barnets beste. På foreldresamtalene er fokuset hvordan vi sammen skal sette mål og hjelpe barna til å bli robuste individer i et demokratisk samfunn.
- Det avholdes foreldremøter hver høst i barnehagen, samt et temaforeldremøte på våren i sone Øst. I tillegg er det et foreldremøte i besøks-uka for nye foreldre/foresatte.
- Personalet har søkelys på den daglige kontakten med foreldre for å skape en god relasjon. Her utveksles det informasjon og beskjeder.
- Barnehagen har et eget forelderåd som igjen er representert inn i barnehagens Samarbeidsutvalg med to representanter.
- Barnehagen sender ut en foreldreundersøkelse utarbeidet av Utdanningsdirektoratet en gang pr. barnehageår.
- Vi legger ut informasjon i MyKid, bl.a. fra dagen i dag.

Barnehagen har informasjonsplikt etter Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, § 17.

Virksomheten skal informere barn, elever og foreldre om forskriftens krav til det fysiske miljøet i skoler og barnehager, og om muligheten til å henvende seg til kommunen etter § 20.

Virksomheten skal gi barn, elever og foreldre relevant informasjon om forhold ved virksomheten som kan ha negativ innvirkning på helsen, herunder om tiltak som iverksettes eller vurderes iverksatt. Dersom virksomheten blir kjent med at noe ved miljøet kan skade helsen til barna og elevene, skal barn, elever og foreldre snarest mulig varsles om det.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Dersom barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Det vil bli avtalt besøk for nye barn.
- Ved oppstart deltar foreldre/foresatte sammen med barnet så lenge barnet har behov for det.
- Ved bytte av barnehage avholdes et overgangsmøte ved behov.
- Barnehagen har en rutine for interne overganger.
- Ved overgang til skole følges Skien kommune sin overgangsplan.

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplan for barnehagen (udir.no)	Barnehageloven	Sammen om målene - Skien kommune
Skrivesenteret	Barnehagemiljø (udir.no)	Digital praksis med de yngste barna i barnehagen - Skrivesenteret	Kunst og kultur i opplæringa
Lesesenteret	Læringsmiljøsentret	Mat, helse og fysisk aktivitet	Matematikkssenteret
Naturfagsenteret	Nynorsksenteret	Bufdir	Minstemme.no
Kompetanseportal- lenke Alle åpne emner (instructure.com)	Flerkulturell opplæring	Fremmedspråksenteret	Statped